

Major Ágnes

Az írás örülete és az örület leírása

Szász János: *Ópium – Egy elmebeteg nő naplója*

A legkülönfélébb írói életutakat vizsgálva az egyik leginkább fragmentált és eltérő regiszterekben működő karrier alighanem Csáth Gézáé. A hármas művész Csáth íróként, zeneszerzőként, zenekritikusként és festőként, valamint gyakorló pszichiáterként az irodalmi, zenei, képzőművészeti és pszichológiai vizsgálatok metszéspontjában áll, továbbá naplói alapján tudjuk, hogy személyiségében nem csupán az ideggyógyász, hanem a kábítószerfüggő beteg nézőpontja is jelen van. A naplókban is megjelenő norma- és tabusértő attitűd, amely a tragikus sorsú szerző kezdeti mellőzöttségét eredményezte, évtizedekkel később éppen az érdeklődés középpontjába helyezte, hiszen az 1912 és 1913 között keletkezett morfinista naplókat övező titokzatosság fordította az olvasóközönség figyelmét Csáth élete és ezzel együtt írásművészete felé a hetvenes–nyolcvanas években.

Az elmúlt néhány év tapasztalata arra mutatott rá, hogy a Csáth művei és élete iránt tanúsított érdeklődés cseppet sem fakult, némiképp azonban átalakult, ugyanis egyre több művészeti ágban merítenek a századelő novellistájának munkásságából: színdarabok, nagyjátékfilmek, képregények születnek, melyek egy-egy vagy akár több Csáth-művet dolgoznak fel. Az egyik ilyen munka Szász János az *Ópium – Egy elmebeteg nő naplója* című filmje, mely az *Ópium* című 1909-es novellát, az 1912-ben megjelent *Egy elmebeteg nő naplója* címmel ismertté vált, *Az elmebetegségek pszichikus mechanizmusa* című pszichiátriai esettanulmányt, valamint Csáth 1912–1913-as (morfinista) naplóit veszi alapul. A filmben Csáth eredeti nevén, Brenner Józsefként, az írói válsága miatt szenvedő morfiúmfüggő pszichiá-

terként jelenik meg, aki nemcsak az *Egy elmebeteg nő naplója* orvos-narrátora, hanem a fikció részévé is válik.

Nem ez az első alkalom Szász János munkásságában, hogy Csáth szövegeihez nyúl: 1997-es munkájában, a *Witman fiúkban* az *Anyagyilkosságot*, valamint motivikus szinten több Csáth-novellát dolgozott fel. Az *Ópium* című film azonban, ahogyan fentebb említettem, egy novellából, egy pszichiátriai esettanulmányból és Csáth naplóiból merít, a narratíva tehát három különböző, szépirodalmi, referenciális, valamint önreflexív műfajok keveredéséből alakul ki. Az eltérő műfajok összejátszása azonban kétségkívül működőképes eljárásnak bizonyul, hiszen a bennük megjelenő közös nevező a naplószerűség és vallomások jelleg: ez Csáth naplóinak és Gizella naplófeljegyzéseinek esetében egyáltalán nem meglepő, az *Ópium* című novella pedig a kábítószer-használat közben tapasztalt élmények részletgazdag leírása által válhat személyes vallomássá, melynek olvasása közben nehezen tudunk elvonatkoztatni attól, hogy az író valóban kábítószer-élvező volt.¹ Persze a novella „felhasználása” egy Csáth személyét középpontba helyező alkotás esetében valójában korántsem meglepő mozzanat: bár maga a novella 1909-ben íródott, amikor még Csáth nem élt kábítószerekkel, az utókor a később napvilágra került kábítószer-függőség tényének ismeretében mégis gyakran az élettörténeti tények fényében olvassa a szöveget.² Bizonyos értelemben a film ezt az értelmezői eljárást erősíti meg, amikor összemossa a novella ópiumélvező narrátorának elbeszélését a vénájába épp kábítószerrel fecskendező Brenner doktor alakjával, aki a novella sorait idézi: „A lét essenciája nagyon drága portéka. Ebből egész nemzedékek évszá-

1 A feltűnő és gyanús valószerűséget a film Winter professzora is kihangsúlyozza az *Ópium* elolvasása után.

2 Ehhez lásd KERESZTÚRSZKY Ida: *Az örök ópium. Megalkotható-e Csáth Géza Ópium című novellájának új olvasata?* http://magyar-irodalom.elte.hu/palimpszeszt/05_szam/04.htm (letöltve: 2018. 11. 07.)

zadok alatt kaphatnak egy órát. Aki ebbe belenyugszik, az belenyugodott abba, hogy meghaljon, mielőtt megszületett volna. Aki azonban már véglegesen a méreg rabja lett, az minden nap szakítson magának tizennégy órát. Ez a tizennégy óra egyenlő négyszáz generációnak nyolcezer éves életével. De számítsunk csak ötzetret. Egy nap alatt tehát ötezer esztendő élek. Egy esztendő alatt ez körülbelül kétmillió évet jelent.³

Bár az *Ópium – Egy elmebeteg nő naplója* című film központi szála az orvosi esettanulmány „főhősének”, Gizelának a történetét tárja elénk, mégis feltűnően hangsúlyos az író alkotói krízisének problémája, s előtérbe kerül az orvos írói működése is. Csáth Géza tudatosan választotta ketté írói és orvosi identitását: írói nevének használatával elkülönítette művész énjét orvos, s ezzel együtt polgári énjétől. A különböző nevekhez tehát különböző identitásformák kapcsolhatók, melyek folyamatos és megfelelő működtetéséhez szigorú kontroll szükséges. Az író unokatestvér, Kosztolányi Dezső, jól érzékelve a helyzet problematikuságát, német nyelven, a rá jellemző nyelvi játékossággal fogalmazta meg csalódottságát Csáth orvosossá válása kapcsán 1904-ben: „[e]s ist sehr zu bedauern, dass ein so feinführender Artist Arzt ist, oder vielleicht nur ein Arschist”.⁴ Szajbély Mihály Csáth karriertörténetének vizsgálata kapcsán mutat rá, hogy a 20. századi modernitásban a többszörösen is kiemelkedő tehetségek esetében különösen bonyolult és nehéz feladat az identitás integritásának megőrzése. A modern kor embere ugyanis – szemben például a középkoriéval, akinek identitását élete végéig meghatározta a társadalomban elfoglalt helye vagy származása – már különböző helyzetekben kénytelen helyt állni, más és más normalitásnak kell megfelelnie az adott szituációhoz illő én mobilizálásával. Csáth számára sokoldalúsága miatt ez különösen problematikusává vált, ez az állapot pedig kiegészült morfium- és pantoponfüggőségével.⁵ A kábítószerhez orvosként könnyen hozzájuthatott, s naplói tanúsága szerint szigorú kontroll alatt, az önmegfigyelés, a szer saját szervezetére tett hatásainak lejegyzése miatt kezdte el használni.

Csáth – azaz Brenner doktor – a film kezdetén, az elmeógyógyintézetbe érkezésekor a morfinista napló

kissé átalakított szövegrészletét narrálja: „[r]jettenetes és nyomasztó gondolat, hogy nincs többé kedvem az íráshoz. Mióta a pszichoanalízissel foglalkozom, nincs semmi szükségem rá, hogy írjak. Orvosi praxisom csak szenvedést hoz, keserű életismeretet és kiábrándulást. Pedig az írás gyönyört adott és hírnevet, amire mindig annyira vágytam. Amióta nem megy az írás, úgy érzem, mintha nem tudnék beszélni. Úgy érzem, mintha megnémultam volna.”⁶ A napló eredeti szöveghelye a következő: „[r]jettenetes és nyomasztó gondolat, hogy nincs többé kedvem az íráshoz. Mióta az analízissel behatóan foglalkozom, és minden ízében elemzem az öntudattalan lelki életemet, nincs többé szükségem rá, hogy írjak. Pedig az analízis csak szenvedést hoz, keserű életismeretet és kiábrándulást. Az írás pedig gyönyört ad és kenyeret.”⁷ Szász a kisebb módosítások mellett az elnémulás, a beszélni nem tudás állapotának leírásával egészíti ki a csáthi szöveghelyet, mellyel azonban nem kizárólag az írói válsága miatti kényszeres hallgatásra utal, a filmben ugyanis meglehetősen ritkák a párbeszéd, Csáth alig szólal meg, szinte kizárólag naplórészleteinek narrálásakor hallhatjuk. A némaság az ihlet nélküli helyzet megerősítése mellett ez esetben az író valós életbeli „elhalkulására”, az interakcióhiányra és magányosságára is rámutat. A pszichoanalízis ismerete és alkalmazása pedig az életmű alakulása tekintetében valóban az írói véna elhalványulását jelzi.

A filmbeli elmeorvos-író, aki új munkahelyére érkezik, súlyos alkotói válságban szenved, melyet a pszichoanalízis ismeretének és alkalmazásának tulajdonít: a folytonos elemzés, környezetének és ezzel párhuzamosan saját magának a szüntelen vizsgálata kiszorítja életéből az irodalmi művek megalkotásához szükséges látásmódot. Számok uralják ekkor az orvos életét, aki annak minden történést mérlegre helyezi: bevételeit és kiadásait nemcsak pénzügyi, hanem szexuális szempontból is számontartja, s ez addig fajul, amíg művészi alkotásait is mérhető, számokban kimutatható tételekként tudja csak szemlélni: „[h]ogy mégis rávegyem magam az írásra, elkezdtem számolni a leírt sorokat. Ez azonban azzal a következménnyel járt, hogy mind nagyobb betűkkel kezdtem írni. Azóta a betűket számo-

3 Szász János: *Ópium – Egy elmebeteg nő naplója*. Hungarotop, 2007. 00:14:12–00:15:09.

4 Azaz „nagyon szomorú, hogy egy ilyen finoman érző művész orvos lett, vagy talán csak egy seggész”. Kosztolányi Dezső Brenner Józsefnek, Szabadka, 1904. szeptember 16. In: Kosztolányi Dezső *Levelezése*, I. 1901–1907. Sorozatszerk. Dobos István–Szegedy-Maszák Mihály–Veres András. (Kosztolányi Dezső Összes Művei, Kritikai kiadás). Pozsony, Kalligram, 2013. 210.

5 Szajbély elgondolását Cornelia Bohn és Alois Hahn tanulmányára támaszkodva vezeti le. Lásd SZAJBÉLY Mihály: Csáth Géza (1887–1919): Egy kudarcos értelmiségi karriertörténet kórrajza. In: *Értelmiségi karriertörténetek, kapcsolathálók, írócsoporthatások*. Szerk. BIRÓ Annamária–BOKA László. Nagyvárad–Budapest, Partium–Reciti, 2014. 231–240.

6 Szász 2007 (ld. 3. j.) 00:05:01–00:05:37.

7 CSÁTH Géza: *Napló 1912–1913*. Szekszárd, Babits Kiadó, 1989. 5.

lom”.⁸ Több filmjelenet tanúskodik arról, hogy az élet-történetből ismert Csáth sokszor bonyolódott alkalmi szexuális kapcsolatokba, melyekről szintén a naplójában adott számot. Ezek a neutrális visszaemlékezések mentesek mindenféle szenvedélytől, kizárólag a szexuális aktus és az azt megelőző flörtölés tűpontos analízisére szorítkoznak. Csáthnak – bár szeretőit legtöbbször nevükön nevezi, pontos leírást, külső tulajdonságairól részletes tájékoztatást ad – ezek a nők valójában semmit nem jelentenek, csupán pótlékok és eszközök, a viszony a hirtelen jött esztetikus kielégülést követően szinte azonnal véget ér. Ezeket a feljegyzéseket olvasva az körvonalazódik előttünk, hogy a napló megírása, az élet történéseinek, de leginkább a szexuális képzelgések, élmények és tervek, valamint a kábítószerfüggés állomásainak ilyen megszállott módon való rögzítése és dokumentálása a normalitás határait súrolja. A naplófeljegyzések tehát a szüntelen megfigyelés és mérés dominanciáját, az alapvetően destruktív megismerésvágyat, az „élés” hajszolását, azaz Csáth „életoptimum” programját, ezzel együtt egy folyton szenvedő ember alakját és nyomorúságát tárják elénk.

Fentebb említettem, hogy Szász filmjében mindvégig a Brenner József névvel találkozhatunk, még abban a jelenetben is, amikor a vonaton ülő nő az *Ismeretlen házban* című novelláskötetet olvassa: a kötet borítóján ugyanis Brenner József, nem pedig Csáth Géza neve szerepel szerzőként.⁹ Azt is gondolhatnánk, hogy Brenner és Csáth identitása a történet e pontján válik eggyé, ugyanakkor Szász feldolgozásában nem véletlenül nem jelenik meg az írói név: ebben a narratívában a szépíró Csáth nem létezik, a saját művét szemlélő Brenner számára már önmaga szemében is kérdéses a valaha volt művészi vénával megáldott író létezése. Ha ugyanis képtelen az írásra, az alkotásra csupán mint mechanikus, számokban kifejezhető folyamatra és termékre képes tekinteni, az ihletmentes jelen abszolút módon felülírja a még művészi értéket teremtő múltat.

A film másik központi szereplője Gizella, „az elmebeteg nő”, aki Csáth *Az elmebetegségek pszichikus mechanizmusának „főhősével”* azonosítható. A pszichoanalitikus műveltségű Csáth ebben a művében ismerteti az olvasóval saját komplexelméletét, melynek lényege, hogy az Én-komplexet, azaz magát a személyiséget különböző

komplex-komponensek (szexuális vagy fajfenntartási, egészségi vagy önfenntartási, anyagi vagy pénz-, erkölcsi vagy ambíció-, származási vagy faji, valamint vallási komplex) alkotják, amelyek aránya bizonyos események hatására változhat. Ezt követően tér ki a beteg, G. kisasszony részletes bemutatására, kórrajzának ismertetésére, majd pedig az általa írt naplószóvegek és levelek közlésére. G. kisasszony téveszméinek középpontjában egy bizonyos Lény áll, akinek létezéséről csak ő tud. Mint ahogy feljegyzéseiből kiderül, egy nem kívánt lánykérést követően „találkozik” a Lénnel, aki őt akarja. Csáth végigvezeti az olvasót G. kisasszony életének meghatározó történésein, s kimutatja, hogy ezek miként hatnak a különböző komplexekre (az üldözéssel tévképzetek a Lényről például kellemes izgalomban tartják a szexuális, valamint az erkölcsi komplexet, mivel a Lény G. kisasszony szerint a világ ura, s az előle való menekülés az erényesség képzetét is aktivizálja), majd pedig munkája végén a paranoia hysterica diagnózisát állítja fel. Ahogyan arra Csáth monográfusa, Szajbély Mihály is rámutat, *Az elmebetegségek pszichikus mechanizmusa* nem kizárólag kordokumentumként értékelhető: Csáth e szakmunkája az utókor figyelmét nem csupán az pszichiátria-, illetve orvostörténeti szempontok miatt keltheti fel, de nyilvánvalóan releváns az a kérdésselvetés, hogy az író-orvos miért épp Gizella esetét dolgozta ki művében. G. kisasszony és Csáth személyisége valójában számos egyezést mutat; bizonyos élettörténeti tények közt is felfedezhető a párhuzam, ugyanakkor az is fontosnak tűnik, hogy G. kisasszony soraiból kiolvasható az élet megismerése iránti vágy, mely magát Csáthot is élénken foglalkoztatta.¹⁰ A Naplóból ugyanis kiderül, hogy Csáth az életet a maga teljességében akarta élni, még az elkerülhetetlen katasztrófa felé tartva, morfiumpfűggsége idején is. „A megismerést, az Isten boldogságát csak a gyönyör adja számunka” – olvashatjuk az *Ópium* című novellában.¹¹ A *Napló* tanúsága szerint Csáth számára korábban „[a]z írás gyönyört ad[ott]”, de miután már képtelen volt az alkotásra, a gyönyört kizárólag a testi örömek által tudta elérni. Felfedezhetünk egy árulkodó egybeesést: az 1913-ban lejegyzett *Morfinizmusom története* tanúskodik *Az elmebetegségek pszichikus mechanizmusa* megírása és Csáth morfinizmusának súlyosbodása közötti kap-

8 Szász 2007 (ld. 3. j.) 00:29:57–00:30:13. Csáth „numerisztikus világképéről” részletesen lásd Z. VARGA Zoltán: Az írói véna: Csáth Géza 1912–1913-as naplójegyzeteiről. In: Uő: *Önéletrajzi töredék, talált szöveg*. Sorozatszerk. VERES András–KÁLMÁN C. György. (Opus Irodalomelméleti tanulmányok – Új sorozat, 14). Budapest, Balassi Kiadó, 2014. 69–73.

9 Szász 2007 (ld. 3. j.). 00:09:23.

10 SZAJBÉLY Mihály: *Csáth Géza*. Budapest, Gondolat Kiadó, 1989. 186.

11 CSÁTH Géza: *Ópium*. In: Uő: *Mesék, amelyek rosszul végződnek. Össze-gyűjtött novellák*. Szerkesztette és sajtó alá rendezte SZAJBÉLY Mihály. Budapest, Magvető Kiadó, 1994², 161.

1. **Szász János:** *Ópium – Egy elmebeteg nő naplója.* Hungarotop, 2007
Jelenet a filmből

2. **Szász János:** *Ópium – Egy elmebeteg nő naplója.* Hungarotop, 2007
Jelenet a filmből

csolatról, hiszen beszédes az a tény, mely szerint Csáth épp a szóban forgó mű elkészülte közben emelte meg kábítószeradagjait: „Júniusban írtam meg könyvemet a fürdőn. »Az elmebetegségek pszichikus mechanizmusát«. Folyton ezen dolgoztam 4 hétig. Ez alatt az idő alatt mentem fel az adaggal egészen 0,20 g-ig.”¹²

A film Gizella és Brenner kapcsolatát egy fikatív szállal kiegészülve mutatja be: kulcsfontosságú Brenner doktor és Gizella első találkozása, hiszen a nő az árnyékszéken ülve egy ceruzával maszturbál, melyet az orvos szinte megbabonázva bámul. Szexualitás és írás e ponton olvad össze szimbolikusan, s innentől kezdve a nő, Gizella teste és az írás képessége iránt vágy uralja Brenner gondolatait. Az írás Gizella életében azt a szerepet tölti be, mint Brenner életében a kábítószer: ahogyan a doktor megfogalmazza, betege „írás nélkül elpusztul”, hiszen Gizella úgy könyörög a papírlapokért, mint ahogyan egy súlyos függőségben szenvedő az újabb adagjáért. Mivel Brenner kénytelen e kérést megtagadni, Gizella saját zárkájának falait írja tele zavaros mondataival. Ugyanakkor ezek a mondatok bár valóban zavarosak, mégis kétségkívül érzellemmel telítettek, hiszen átjárja őket a félelem és a düh. Ezzel szemben Brenner mondatai hűvösek, ridegek, tényszerű megállapításokat sorakoztatnak fel, érzelmileg kiüresedettek – valóban azt érzékeltetik, hogy az egykor alkotó szépíró t cserben hagyta az írás képessége, és üresen tekint az őt körülvevő világra. Bár Gizella állapota javul, amikor írhat, környezete nem nézi jó szemmel e tevékenységét. Szobatársa pe-

dig olyannyira képtelen elviselni a folyton sercegő ceruza hangját, hogy végül öngyilkosságot követ el: a játék babájába rejtett pengét az eucharisztikus szertartás ostyájához hasonlóan helyezi a szájába, majd lenyeli azt.

Az elmeegógyintézet falai között nincs helye az új, modern gyógyítási eszközöknek és eljárásoknak, amelyekben Brenner doktor hisz. A pszichoanalízis segítségével, a századelő új tudományos vizsgálati és kezelési módszereivel kíván gyógyítani: asszociációs gyakorlatokat alkalmaz betegén, míg a többi orvos az elektro-sokk-terápia, a kényszeretetés és a jeges vizes locsolás híve, az elmeegógyintézetben dolgozó nővérek pedig mindvégig embertelen módon bánnak a betegekkel.

Az orvos és a mániákusan, szünet nélkül író páciense, Gizella között kibontakozik egyfajta szerelmi szál, bár ez a „szerelem” kétségkívül egyoldalú. Míg Gizella a közösen eltöltött éjszakát követően Brenner doktorra mint férjére tekint, az orvos határozottan elutasítja őt. Kétségtelen persze, hogy Gizella Brenner szemében kétszeresen is a vágy tárgyává válik: egyrészt mint nő vonzza az orvost, másrészt pedig egy olyan tudás, az írás birtokában van, amit Brenner képtelen elérni és megszerezni, kizárólag a Gizellával való eggyé válással lehet esélye a birtoklására. Ebből aztán megszületik a végső (hamis) felismerés, miszerint az írásra való képesség eléréséhez örültté kell válni. Végül Gizella is elveszíti ezt a Brenner által csodált és irigyelt tudást, ugyanis kérésére orvosa lobotómiát végez rajta. Így nyernek értelmet a filmet keretbe foglaló képek,¹³ me-

¹² Csáth Géza: *Morfínizmusom története.* In: Csáth 1989 (ld. 7. j.). 115.

¹³ Fontos megemlíteni, hogy a keretes szerkezet Csáth több novellájának is jellemzője. Novellisztikájának darabjain végigtekintve az a

tendencia figyelhető meg, hogy az évek előrehaladtával a pszichoanalízis meghatározóvá válásán túl a keretes szerkezetű művek is elszaporodnak. Lásd Szajbély 1989 (ld. 10. j.). 227.

lyeken az elmegyógyintézeti fal látható, tele zavaros, alig olvasható kézírással. A falat épp lefestik, így lassanként eltűnnek a szavak és a mondatok, végül már semmi nem marad az egykor volt írásból. Gizella teleírt papírlapjainak az elmegyógyintézet udvarán való rituális elégetése pedig az új pszichiátriai eljárás elleni demonstrációként is értelmezhető, hiszen Brennert elbocsátják az intézetből.

A Szász-film és a Csáth-szövegek összevetése rámutat arra, hogy a rendező a három Csáth-művet alapul véve olyan alkotást hozott létre, amely hű illusztrációja a főszereplő író-orvos feloldhatatlannak tűnő krízishelyzetének. A film amellett, hogy bemutatja Csáth, illetve Brenner bonyolult, alkotói és identitásválságba került alakját, akiben egyszerre van jelen az orvos és a beteg nézőpontja, akit egyaránt meghatároz a tapasztalat és

a képzelet, s aki képviselője a normalitásnak és mindazonáltal foglya a tébolynak, a századelős pszichiátria helyzetéről is képet alkot, s elmondhatjuk, hogy mindezeket túl abba a kultikus-mitikus narratívába, illetve kortárs tendenciába is bekapcsolódik, melynek Csáth központi hőse, s az élettörténeti tények, illetve ezzel együtt a referenciapontokat felsorakoztató textusok felé irányítja az utókor figyelmét.

Major Ágnes

tudományos segédmunkatárs

MTA BTK Irodalomtudományi Intézet

b.majoragnes@gmail.com

The Madness of Writing and Writings on Madness

János Szász, *Opium – Diary of a Madwoman*

This paper examines the 2007 film by János Szász entitled *Opium – Diary of a Madwoman*, which was based on works by Géza Csáth, a writer and physician from the turn of the nineteenth and twentieth centuries: a novella of 1909 entitled *Opium*, a psychiatric case study of 1912 entitled *The Psychic Mechanism of Mental Illnesses* (which later became known as *The Diary of a Madwoman*), and Csáth's (morphine-addicted) diaries of 1912–1913. The film is an adaptation of writings in several different genres, and this analysis of the film, through a presentation of the hypotexts, places the primary focus on Csáth (i.e. the Doctor Brenner character in the film), the drug-addicted psychiatrist-cum-writer, who is struggling with writer's block, on the figure of his patient, Gizella, who writes manically, and on the relationship between the two of them. Although the central thread of the film concentrates on the story of Gizella, the "protagonist" of the medical case study, there is nevertheless a notable emphasis on the problem of the writer's creative crisis, and prominence is also given to the doctor's activities

as a writer: in the film, the on-screen doctor goes through an episode taken from the real Géza Csáth's life, when he realised his literary inspiration was drying up, which he blamed on his awareness and application of psychoanalysis, while his meeting with Gizella, his patient, further stimulated his longing to regain the "ability" of writing. Based on the narrative constructed in Szász's film, which relies on the original texts but is supplemented with certain fictional elements, it seems relevant to pose the question of whether the perspective of the mad person really belongs to the patient or to her doctor.

Ágnes Major

assistant research fellow

Hungarian Academy of Sciences, Research Centre of the
Humanities, Institute for Literary Studies

b.majoragnes@gmail.com

TÁRGYSZAVAK

Csáth Géza, Szász János, *Opium – Egy elmebeteg nő naplója*, adaptáció

KEYWORDS

Géza Csáth, János Szász, *Opium – Diary of a Madwoman*, adaptation